

Pārskats par darbu ar bērniem Balvu reģiona bibliotēkās 2013. gadā

BĒRNU ŽŪRIJA

JAUNIEŠU ŽŪRIJA

SATURA RĀDĪTĀJS

1.DARBA RAKSTUROJUMS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM. ...	2
2.BĒRNU UN JAUNIEŠU LITERATŪRAS KRĀJUMA VEIDOŠANA UN PAPILDINĀŠANA	5
3.UZZIŅU DARBS, INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMI,INFORMĀCIJAS PRASMJU UN IEMAŅU ATTĪSTĪŠANA	5
4.BIBLIOTĒKAS LASĪTĀJU INTEREŠU IZPĒTE.	11
5.BIBLIOTĒKAS SADARBĪBAS TĪKLS, BĒRNU UN JAUNIEŠU PAKALPOJUMU ORGANIZĀCIJĀ.....	13
6.PASĀKUMI DAŽĀDA VECUMA GRUPĀM. VEIKSMĪGĀKĀS LASĪŠANAS VEICINĀŠANAS AKTIVITĀTES	15
7.BIBLIOTĒKAS DARBINIEKU TĀLĀKIZGLĪTĪBAS VAJADZĪBAS SPECIALIZĀCIJĀ,BLC INICIĒTO UN CITU KONFERENČU UN SEMINĀRU VĒRTĒJUMS	38
8.PROBLĒMAS BIBLIOTĒKU DARBĀ AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM,TO IESPĒJAMIE RISINĀŠANAS CEĻI.....	40

PIELIKUMS

1.DARBA RAKSTUROJUMS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM.

Balvu reģions sastāv no 4 novadiem, kuros kopā ir 23 publiskās bibliotēkas.

Novads	Bibliotēku skaits
Balvu	11
Viļakas	7
Rugāju	4
Baltinava	1

Pavisam Balvu reģiona bibliotēkās bija

Līdz 18 g.	Skaits	Attiecībā pret pieaugušajiem
Lasītāji	2576	35%
Apmeklējumi	80144	45%
Izsniegums	95512	29%

Darbā ar bērniem Balvu centrālā bibliotēka darbojas kā metodiskais un konsultatīvais centrs, sniedzot individuālas konsultācijas, gan konsultējot izbraukumos pa reģiona bibliotēkām.

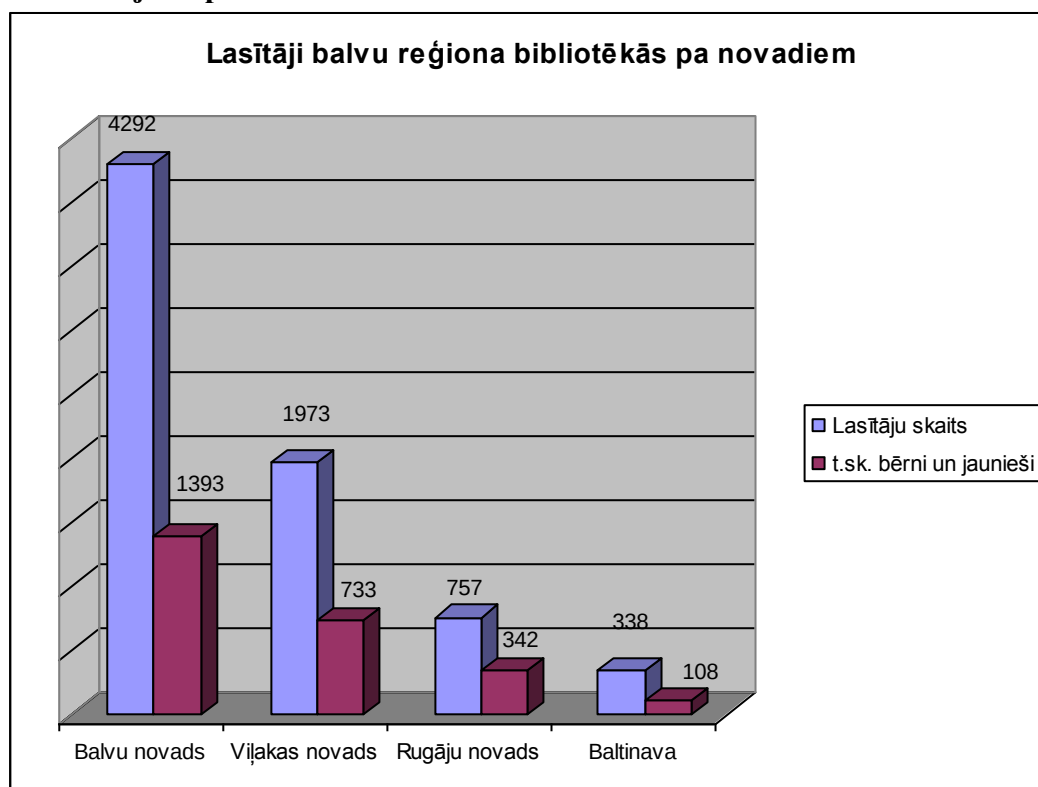
Balvu reģiona bibliotēku statistikas rādītāji bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem

	2013.gads	2012.gads	Dinamika
Lasītāju skaits	2576	2674	-98
Apmeklējumu skaits	80144	81150	-1006
Izsniegums	95512	102647	-7135

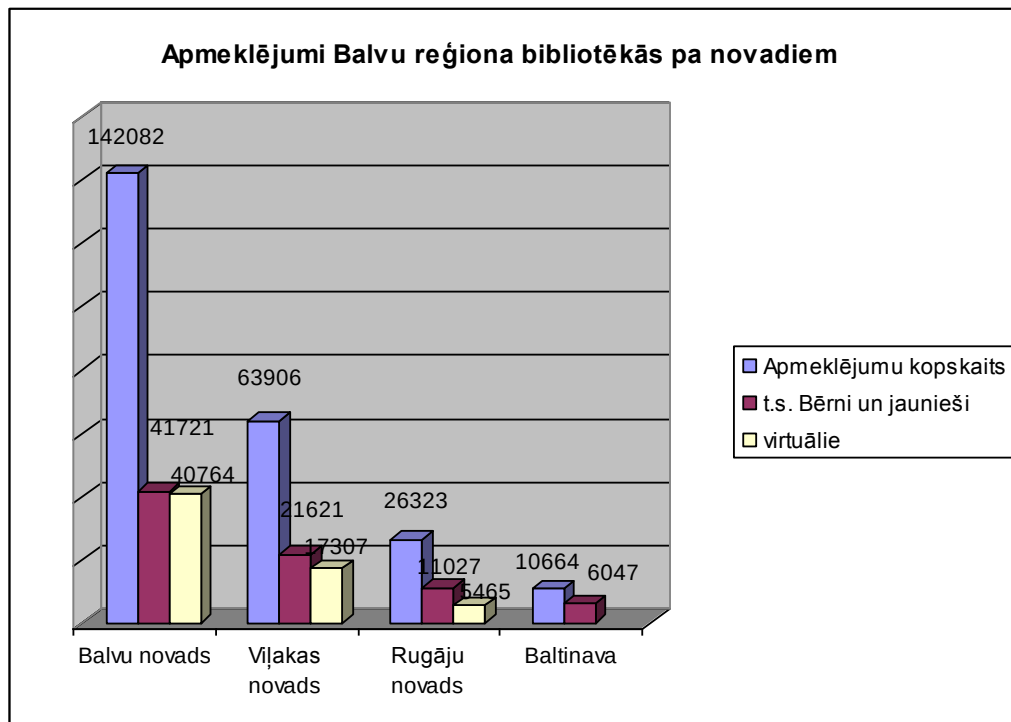
Statistika par darbu ar bērniem Balvu reģiona bibliotēkās

	Balvu novads	Viļakas novads	Rugāju novads	Baltinavas novads	Reģionā kopā	%
Lasītāji t.sk. -18 g.	4292 1393 32,4%	1973 733 37%	757 342 45,2%	338 108 32%	7360 2576	35%
Apmeklētāji Virtuālie t.sk.- 18.g.	142082 40764 41721 41,2%	63906 17307 21621 46,4%	26323 5465 11027 53%	10664 6045 57%	242975 63536 80414	45%
Izsniegums t.sk. -18 g	204078 53179 26,1%	83962 26836 32%	31610 10647 34%	14850 4850 33%	334500 95512	29%

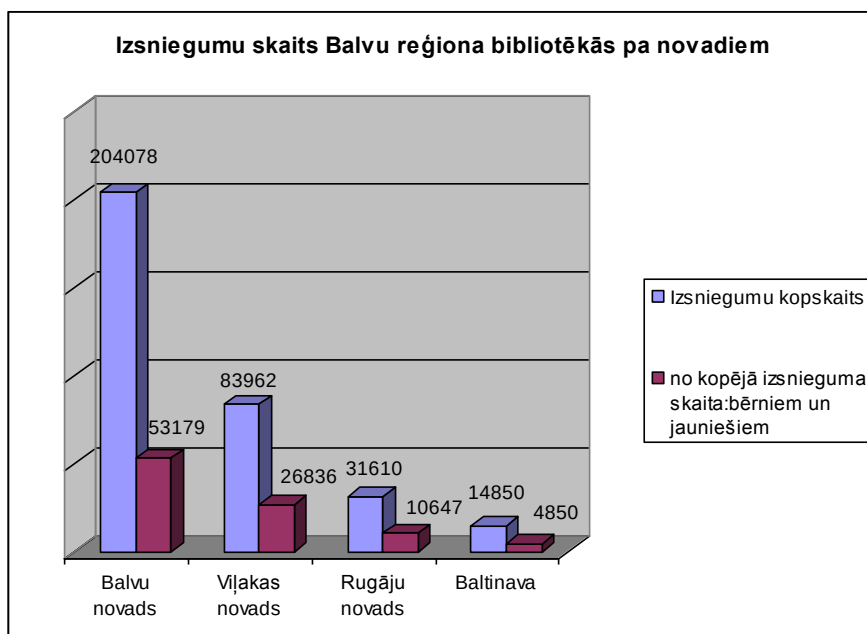
Lasītāju skaits līdz 18 gadiem Balvu reģiona bibliotēkās kopā 2576, t.i. 35% no visa lasītāju kopskaita

Apmeklējumi līdz 18 gadiem Balvu reģiona bibliotēkās kopā sastāda 80414 , t.i. 45 % no visiem apmeklējumiem, neskaitot virtuālos apmeklējumus.

Izsniegums līdz 18 gadiem Balvu reģiona bibliotēkās sastāda 95512, t.i. 29% no visa izsnieguma.

2.BĒRNU UN JAUNIEŠU LITERATŪRAS KRĀJUMA VEIDOŠANA UN PAPILDINĀŠANA

Izvērtējot darbu bibliotēkās; statistikas rādītājus, pasākumus, joprojām secinājums ir : bērni un jaunieši ir vieni no čaklākajiem un aktīvākajiem bibliotēku apmeklētājiem. Tādēļ komplektējot bibliotēku fondus, tiek pievērsta liela uzmanība tieši bērnu, jauniešu un uzziņu literatūras iegādei.

Balvu centrālajā bibliotēkā no visām reģiona bibliotēkām ir vislielākais lasītāju skaits vecumā līdz 18 gadiem, t.i. 802 lasītāji (pēc Alises datiem). Bērnu literatūras nodaļas krājums tiek veidots un papildināts, balstoties uz Balvu CB izstrādāto krājuma komplektēšanas koncepsiju. Prioritātes krājuma komplektēšanā bērnu literatūras nodaļā: tulkotā literatūra bērniem un jauniešiem, oriģinālliteratūra bērniem un jauniešiem, uzziņu literatūra bērniem un jauniešiem, uzmanība jāpievērš arī kvalitatīvu un pieprasītu animācijas filmu iegādei bērniem. Papildinot fondu, tiek ņemti vērā arī skolu ieteicamo grāmatu saraksti vasaras lasīšanai Pašiem mazākajiem lasītājiem grāmatu izzināšanas procesā ļoti svarīgas ir bilžu, spēļu un rotaļu grāmatas.

2013. gadā krājuma papildināšanai bija pozitīva tendence: fondā ienāca 468 eksemplāri grāmatu , CD, DVD u.c. materiāli par kopēju summu Ls 1762,63, tas ir par + Ls 340, 05 vairāk nekā 2012. gadā, bet bibliotēkas budžeta kontekstā tie bija 366 eksemplāri par summu Ls 1408,7 , t.i. par + Ls 356, 60 vairāk kā 2012. gadā. No visa bibliotēkas krājuma bērnu literatūras fonda papildināšanai tika iztērēti 32,7% no visiem kopīgajiem līdzekļiem

Bibliotēkas, kas piedalās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu-jauniešu- vecāku žūrija ”atzīst, ka liela nozīme fonda papildināšanai ir grāmatām, kas ienāk caur šo programmu.

3.UZZIŅU DARBS, INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMI,INFORMĀCIJAS PRASMJU UN IEMAŅU ATTĪSTĪŠANA

Balvu centrālajā bibliotēkā 2013. gadā pastiprināti lasītavā sāka nākt apmeklētāji, kuri bibliotēkā sāka izmantot bezvadu interneta WFI pakalpojumu. Lasītavas telpās tie bija vidēji 3 lietotāji dienā visa gada garumā. Šie lietotāji iedalās

2 kategorijās: portatīvo datoru lietotāji, kuri meklējot informāciju savos portatīvajos datoros, izmanto bibliotēkas piedāvātās iespējas un lietotāji, kuri nāk ar mobilajiem telefoniem un planšetdatoriem.

Uzziņu informācijas darbā tika izmantots lasītavas uzziņu literatūras fonds.

Populārākās datu bāzes www.letonika.lv, www.lursoft.lv , kā arī informācijas meklēšanas serveris www.google.lv un bibliotēkas elektroniskais katalogs.

Lai bērni labāk prastu orientēties lasītavas grāmatās, **Balvu centrālajā bibliotēkā** katru mēnesi ikdienas lasītavas apmeklētājiem bija iespēja ceļot uzziņu literatūras pasaulē pa nodaļām, organizējot informācijas stundas „Ceļojums uzziņu literatūras pasaulē”: izceļojot katru nodaļu, vispirms atrodot vajadzīgo informāciju , 48 bērniem bija iespēja darboties arī radoši un izgatavot no papīra sev paliekošu lietu.

Atrodi tautasdziesmu par dzērvī!

Gatavojam papīra dzērves!

Balvu centrālajā bibliotēkā 2013. gadā turpinājās skolēnu iesaistīšana individuālajā datorapmācībā „Ne spēlēties, bet arī mācīties tu vari!”

Mērķis bija sniegt zināšanas par sev nepieciešamās informācijas meklēšanu internetā un dokumentu noformēšanu un informācijas prasmi attīstīšana: kā izveidot dokumentu, kur meklēt vajadzīgo informāciju, kā atrast bildi un ievietot savā dokumentā, kā izprintēt utt.

Pavisam notika 17 apmācības uz ko pieteicās un mācīties nāca 9 bērni vecumā no 8.-10. gadiem.

Aldris vēl nezina, ko viņš gribētu iemācīties...

Balvu centrālajā bibliotēkā tika noorganizēta informācijas stunda „**Drošs internets**” Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem interaktīvi izglītojošais pasākums bija adresēts vienam vecumam -Balvu valsts ģimnāzijas 50 (piecdesmit) 7. klašu skolēniem. No šī pasākuma varēja secināt, ka daudzi bērni īsti neapzinās interneta lietošanas iespējamo bīstamību, pārāk daudz privātas informācijas sniedz par sevi, ir pārliecināti, ka nekas slikts ar viņiem šajā vidē nevar notikt. 7. klašu skolēni uzskata, ka ir zinoši, tāpēc vairāk raksta privātu informāciju, tā pakļaujot sevi briesmām interneta vidē.

Balvu centrālajā bibliotēkā informācijas stundas (15- 249 apmeklētāji) visa gada garumā notika par dažādiem tematiem dažāda vecuma grupām: Drošs internets, Ceļojums uzzīņu literatūras klāstā, informācijas stunda pirmsskolnieku vecākiem par lasīšanas nozīmīgumu un iespējām izmantot bibliotēku, „K.Barons un latvju dainas”, Ziemeļvalstu literatūra mūsu bibliotēkā

Uzziņu literatūras stunda.

Meklējam un atrodam vajadzīgo enciklopēdijās!

Pamatskolas 5. klašu skolēni iepazīst K.Barona atstāto mantojumu un mājās izmantot

datu bāzi www.dainuskapis.lv

Balvu centrālajā bibliotēkā lai veicinātu bērnu lasītprasmi visa gada garumā bērnu lasītavā katru mēnesi tiek piedāvāti dažādi **minikonkursi** -14 , kuros piedalījās 114 apmeklētāji .Atbildes uz konkursa jautājumiem jāmeklē literatūras izstādēs. Mēnesī divas reizes bērni var skatīt literatūras izstādes par aktuālām tēmām, gadskārtu svētkiem.

Bērzpils bibliotēkā bērniem un jauniešiem uzziņas sniegtas galvenokārt mācību darbam, gatavojot patstāvīgos, pētnieciskos darbus visdažādākajās nozarēs.

Uzziņu meklēšanai izmantots bibliotēkas krājums, sevišķi uzziņu un nozaru literatūra, tematiskās un novadpētniecības materiālu mapes. Tā kā daudz tiek izmantots novadpētniecības krājums, skolēniem sniegtas informācijas par novadpētniecības un tematisko mapju jaunumiem bibliotēkā. Visvairāk tomēr izmantoti interneta pakalpojumi, tai skaitā datu bāzes. Informācijas tehnoloģiju loma uzziņu, informācijas darbā pieaug tik ļoti strauji, ka nākas konstatēt, ka bieži grāmatas uzziņu un informācijas meklēšanā paliek jau otrajā vietā.

Tilžas bibliotēkā, kur arī ir liels skaits bērnu un jauniešu – 124, kas izmanto dažādus bibliotēkas pakalpojumus, bērni un jaunieši pārsvarā informāciju meklē paši. Bibliotēkā vairāk tiek izmantota uzziņu literatūra, novadpētniecības un tematiskās mapes.

Uzziņas bērniem un jauniešiem netiek atsevišķi uzskaitītas. Bet darbā ir jāpalīdz dažādos jautājumos. Visvairāk meklētā informācija ir par latviešu gadskārtu svētkiem, par glezniecības mākslas dažādiem periodiem.

Pārsvarā bērni atbildes meklē internetā piemirstot, ka var izmantot arī dažādas enciklopēdijas un citus uzziņu līdzekļus. Bērni grib atbildes un uzdoto darbu paveikt ātri, trūkst pacietības meklēt kaut ko grāmatās. Bibliotekāri stāsta bērniem, kā orientēties bibliotēkas fondā, kā atrast vajadzīgās grāmatas. Novērots, ka bērniem grūtības sagādā informācijas meklēšana internetā, nespējot atlasīt to, kas ir svarīgākais, neprotot pareizi noformulēt domu. Pārsvarā bērni zina tikai vienu meklētāju Google, bibliotekāres cenšas parādīt arī citas iespējas, kur meklēt vajadzīgo informāciju. Novērots, ka bērni slikti orientējas informācijas atlasīšanā, izvēlas vienkārši visu kopēt un ielīmēt, nedomājot par loģisku saturu.

Briežuciema bibliotēkā bērni tiek iepazīstināti ar interneta portālu www.pasakas.lv un sniegta informācija par internetā pieejamām datu bāzēm. Klašu grupas mācību stundu ietvarā apmeklēja bibliotēku, lai vairāk uzzinātu par www.letonika.lv iespējām. Bibliotēkā pieejami materiāli par interneta resursiem bērniem un jauniešiem – apkopotas noderīgas adreses.

Vīlakas novada Žīguru bibliotēkā, kur gadā bija 93 lasītāji līdz 18 gadiem uzziņu un informācijas sagatavošanai tiek izmantots bibliotēkas krājums, prese,

tematiskās mapes ,kā arī interneta resursi. Temati bija dažādi: dzejoļi par gadalaikiem, kokiem, tautu tradīcijām dažādu svētku svinēšanu. Kopā ar skolniekiem tika izmantota dažāda uzziņu literatūra :rokasgrāmatas, enciklopēdijas, vārdnīcas, ceļveži, kā arī interneta portāli. Bibliotēkā ir plašs tematisko mapju klāsts, ko izmanto gan skolēni, gan pieaugušie. Šogad tas tika papildināts ar jaunu, interesantu informāciju, kā arī tika izveidotas jaunas tematiskās mapes:

Idejas; Par un ap ziedošo dārzu; Budžeta pavēlniece; Rokdarbniecēm; Skaistums un veselība; Gardēžiem; Apmācību iespējas bezdarbniekiem; Nodarbinātības pakalpojumi bezdarbniekiem; Muzeju nakts Latvijā; Grims; Izglītības iespējas Latvijā.

Viļakas novada **Vecumu bibliotēkā** , kurā bija 64 lasītāji līdz 18 gadiem informācijas sniegšanas pakalpojumi bija dažādi: Mežvidu pamatskolas 4.klases skolniece Kristiāna Kokoreviča rakstīja pētnieciskos darbus par rotaļlietām un konservēšanu. Mežvidu pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja vēlējās saņemt O. Vācieša bērnu dzejoļu krājumus, lai sagatavotu skolēnus Viļakas novada pasākumam, kas bija veltīts Tautas dzejniekam Ojāram Vācietim. 9.klases audzēkne taujāja pēc materiāliem Skolotāju dienai – uzrunu tekstus un dzeju. Viļakas pamatskolas audzēkņi lūdza izsniegt rakstnieka Māra Runguļa grāmatas, kā arī sirsnīgo daiļdarbu „Tille un Suņu vīrs”. Skolēni vēlējās pārlapot Tautas dzejnieka Imanta Ziedoņa biogrāfiju un viņa dzejas grāmatas, iegūt informāciju par islāmu, stepēm. Vairākas reizes tika lūgtas grāmatas par dzīvniekiem, putniem. No mapēm varēja iegūt plašu informāciju par latviešu iezīmdienām: Ūsiņu, Mārtiņdienu u.c. Grāmatas un enciklopēdijas sniedza izsmeļošas atbildes par Latvijas vēsturi, Latvijas Gaismas cilvēkiem, Latvijas ģeogrāfiju. Tuvojoties valsts svētkiem kā parasti tika pieprasīti dzejas veltījumi Latvijas valstij.

Viļakas novada **Medņevas bibliotēkā** nāk skolēni, kuriem skolā tiek uzdoti darbi, kas prasa interneta pieeju, nāk veidot prezentācijas, iekopēt, ieskenēt attēlus, kā arī nāk, lai vienkārši sarakstītos, apmeklētu portālu www.draugiem.lv, <http://ask.fm>. Mazāko klašu skolēni un bērni, kuri dzīvo skolas internātā, gan ir čakli interneta apmeklētāji, viņi pēc skolas nāk kopā ar draugiem un klasesbiedriem, pārsvarā bez konkrētām interesēm, galvenokārt ,lai izklaidētos .

Rugāju novada bibliotēkā uzziņas tiek sniegtas skolēniem referātu, zinātnisko darbu rakstīšanai, piemēram, krāsas apģērbā un kosmētikā, suņu šķirnes, naudas vēsture, minoritāšu daudzveidība Latvijā, kreīļi, masu mēdiju ietekme uz bērnu psihi,

vietvārdi, grafoloģija, u.c. Biežāk sniegtie pakalpojumi bija skenēšana, dokumentu nosūtīšana uz e-pastu, bankas pārskatu drukāšana, informācijas meklēšana datu bāzēs.

4.BIBLIOTĒKAS LASĪTĀJU INTEREŠU IZPĒTE.

Balvu centrālajā bibliotēkā 2013. gadā nopietna lasītāju interešu izpēte netika veikta, bet no ikdienas darba ar bērniem var secināt, ka paši mazākie lasītāji pirmsskolnieki izvēlas bilžu grāmatas, spēļu, pārsteigumu grāmatiņas. Vecumā līdz 4. klasei apzinīgākie skolēni izvēlas ieteicamo literatūru no skolu sarakstiem, 135 lasītāji bija bērnu- jauniešu žūrijas eksperti vecumā no 0- 12. klasei., kā arī 20 pieaugušie vecāku žūrijā.

Pusaudzū un jauniešu vidū jūtama pastiprināta interese par fantāzijas žanra grāmatām.

Krišjāņu bibliotēkas bibliotekāre ir secinājusi, ka darbs ar bērniem un jauniešiem prasa daudz vairāk laika nekā darbs ar citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Viņiem nepārtraukti vajag kaut ko jaunu, neredzētu. Lai sarīkotu kādu pasākumu, nepietiek tikai ar uzliktu afišu, bet vienmēr jāsazinās ar skolu, ar bērniem, ar viņu vecākiem, lai noskaidrotu piemērotāko laiku un dienu. Cenšas bērnus un jauniešus iesaistīt arī bibliotēkas aktivitātēs, kad viņi nāk darboties ar datoriem. Mums ir svarīgi, lai nākamā paaudze prastu izteikt savas domas, aizstāvēt savu viedokli un noformulēt savus dzīves mērķus. Kad bērni nāk nodod izlasītas grāmatas, bibliotekāre vienmēr uzsāk sarunas par to, kas patika grāmatā, kas nē un ko jaunu uzzināja vai iemācījās. Mazākajiem lasītājiem ļoti svarīga ir kopā darbošanās, tieši tāpēc daudzus pasākumus rīko kopā ar māmiņām.

Tilžas bibliotēkas bibliotekārei ikdienā strādājot ar bērniem, radušies secinājumi

- joprojām lielākā daļa bērnu apmeklē internetu, bet grāmatas neizņem;
- bērni informācija meklēšanai maz izmanto bibliotēkas fondu, uzsvāru liek
- uz internetu;
- mazākajiem apmeklētājiem patīk uzturēties „bērnu stūrītī”, labprāt spēlēt galda spēles un apskatīt grāmatas;

- patīkami, ka pēc pirmās ciemošanās bibliotēkā, daudzi bērni turpina atgriezties vēl un interesēties par grāmatām un lasīšanu;
- ka bērni ir atsaucīga auditorija un man ir viegli organizēt dažādus pasākumus;
- arvien vairāk bērni nāk ar konkrētu vajadzību par noteiktām grāmatām. Mazliet skumji, ka tradicionālās pasakas bieži tiek noliktas malā un izvēle krīt uz bārbiju, spoku stāstu pusi;
- bērni ir labprāt iesaistās dažādos pasākumos, piemēram, bibliotēkas Ziemassvētku eglītes rotāšana;
- interesantākais secinājums, ko es sapratu ir tas, ka man patīk strādāt ar bērniem.

Rekavas bibliotēkas bibliotekāre secina, ka bibliotēkas lasītāju gadu intervāls no 5 – 19 (no bērnudārznieka līdz vidusskolniekam) ir ļoti plašs un savā veidā arī sarežģīts. Tas ir sākot ar burtu iepazīšanu, lasītprasmes apgūšanu un uzlabošanu līdz darbam ar informāciju, tās atlasī, salīdzināšanu, apstrādi. Tāpēc darbs ar visām vecumgrupām nekad nebūs vienlīdz produktīvs. Pusaudžus un jauniešus vairāk interesē vēlme izpausties sabiedriskās aktivitātēs, parādīt savas dotības: muzikālās, vokālās u.c.. Viņi aktīvi meklē savu vietu un bieži vien tā nav saistīta ar literatūru.

Žīguru bibliotēkā uzklusot un analizējot lasītāju vēlmes, tika noskaidrots, ka bērni pirmskolas un jaunākā skolas vecumā taujā pēc grāmatām ar lieliem burtiem, kas atvieglo viņu lasītprasmi un pēc iespējas krāsainākām ilustrācijām :Zdeņeks Milers u.c., kā arī lasīšanai pa zilbēm – grāmatas no sērijas ‘‘Es lasu zilbi pa zilbei’’. Pieprasītākas grāmatas 2013. gadā skolas vecuma bērniem bija Kinnija Dž. grāmatu sērija ‘‘Grega dienasgrāmata’’. Tas grāmatas guva lielu popularitāti skolēnu vidū. Vecākās klases jaunieši vairāk interesējās par grāmatām, kur stāstīts par viņu viedaudžu problēmām, attiecībām starp ģimenes locekļiem, skolu no sērijas ‘‘Skolas romāns’’.

Pielikumā var skatīt Žīguru bibliotēkas anketu, kuras mērķis bija lasītāju interešu izpēte gan skolēnu, gan pieaugušo lasītāju vidū. Aptaujā piedalījās tikai 25 respondenti.

Bērzkalnes bibliotēkas bibliotekāre novērojusi, ka pēdējos gados pirmskolas un pamatskolas audzēkņi ir sākuši vairāk lasīt grāmatas, tas noteikti ir saistīts ar to, ka bērni sāka piedalīties bērnu un jauniešu žūrijā. Arī ikdienā bibliotekāre aprunājas ar

bērniem par izlasīto, vai ir patikusi izlasītā grāmata, un tieši kas ir patīcis. Līdz ar to bērni ir kļuvuši atvērtāki, drošāki. Sākot kaut kur no sestās klases bērni lasa mazāk, bet vairāk laika pavadā pie datora, tur atrodot sev nepieciešamo informāciju, tas ir ātrāk atrodams un pielietojams materiāls.

Baltinavas novada bibliotekāre novērojusi, ka vidējā skolas vecuma bērni nav aktīvi grāmatu lasītāji, tomēr ir aktīvi bibliotēkas apmeklētāji, jo izmanto citus pakalpojumus :dators, internets, spēles, tikšanās vieta, brīvā laika pavadīšana, tiekas ar draugiem u.c.

Lazdulejas bibliotēkā, kuras mikrorajonā nav ne skolas ne pirmsskolas izglītības iestādes bērni lasa maz . Jau gadu no gada ir vispārzināms: ja lasa vecāki, lasa arī bērni. Reiz kādam bērnam, kurš regulāri sēž pie datora, bibliotekāre pajautāja : vai tava mamma prot lasīt? Uz šo jautājumu bērns atbildēja, ka prot gan, jo mamma lasa žurnālus, esot redzējis ar žurnālu rokās, bet grāmatas gan nelasot. Ir vēl pagastā tādi bērni, kuri zina, ka, bibliotēka ir vieta, kur paņemt grāmatas, nevis tikai interneta pieejas punkts. Bibliotēkā reģistrēts 31 bērns, bet tikai puse no viņiem lasa regulāri, pārējie „, sēž ”internetā un spēlē dažādas spēles. To bērnu vidū, kuri lasa, populārākās ir M. Runguļa, Ē. Kūļa, D. Ozoliņas grāmatas. Skolēni nāca arī ar ieteicamās literatūras sarakstiem. Tie, kurus lasīšana interesē, nāca uzreiz jūnija mēneša sākumā, bet daži šogad parādījās pat 30. augustā, aizbildinoties, ka agrāk izlasīto tāpat būtu aizmirsuši.

5.BIBLIOTĒKAS SADARBĪBAS TĪKLS, BĒRNU UN JAUNIEŠU PAKALPOJUMU ORGANIZĀCIJĀ

Darbā ar bērniem un jauniešiem visvieglāk sadarbību veidot tad, ja bibliotēkas mikrorajonā atrodas skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, jābūt tikai ieinteresētībai un atsaucībai no abām pusēm. Tādas bibliotēkas, kurām labi sadarbības partneri ir skolas un pirmsskolas izglītības iestādes ir Bērzpils novada bibliotēka , Bērzkalnes pagasta bibliotēkai- ar pirmsskolas izglītības iestādi, Krišjāņu bibliotēkai, Baltinavas bibliotēkai arī mūzikas un mākslas skola, Briežuciema bibliotēkai – skola, Lazdukalna bibliotēkai –Eglaines skola, Medņevas bibliotēkai- pirmsskola izglītības iestāde

„Pasaciņa” un Viduču pamatskola, Rekavas bibliotēka vispār atrodas skolas telpās, Rugāju novada bibliotēkai- pirmsskolas izglītības iestāde un vidusskola, Tilžas

un Vectilžas bibliotēkām arī pirmsskolas izglītības iestāde un vidusskola, Vecumu bibliotēkai bija skola, kuru 2014. gadā paredzēts likvidēt, jo tur mācās tikai 26 skolēni, Vīksnas bibliotēkai- pirmsskola un pamatskola, Upītes bibliotēkai- skola, sadarbībā ar Upītes tautas namu ir izveidots bērnu pašdarbības teātris. Laba sadarbība ar biedrību „Upītes jauniešu folkloras kopu”. Turpinās sadarbība ar Rekavas JIC „Zvaniņi”. Viļakas bibliotēkai skola un pirmsskolas izglītības iestāde, Žīguru bibliotēkai pirmsskolas izglītības iestāde un vispārizglītojošā skola. Grūtāk ir tām bibliotēkām, kuru mikrorajonā nav izglītības iestāžu un līdz ar to ir arī mazs lasītāju bērnu un jauniešu skaits, kā Balvu pagasta, Lazdulejas, Skujietnieku, un Tikaiņu bibliotēkām.

Arī **Balvu centrālajā bibliotēkā** bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas sadarbības partneri un pasākumu atbalstītāji īpaši nav mainījušies, joprojām tā ir enerģiskā Balvu pamatskolas bibliotekāre Rudīte Bukša, mācību darba organizatore Nadežda Bogdanova, klašu audzinātājas, Stacijas pamatskolas skolotāji, jaunā skolotāja Māra Kokoreviča; Balvu valsts ģimnāzijas skolotāji, jau daudzu gadu garumā skolotāja Aija Dvinska, Balvu pirmsskolas iestāžu skolotājas ar saviem audzēkņiem; pirmsskolas izglītības iestāžu skolotāji regulāri arī tiek iepazīstināti ar jaunajām grāmatām, kas var noderēt nodarbību sagatavošanā.

Balvu novada domes mājaslapas informācijas speciālisti un novada laikraksta „Vaduguns” žurnālisti ir labi palīgi informācijas par pasākumiem bibliotēkā atspoguļotāji.

Secinājums, kas nostiprinājies jau daudzu gadu garumā: veiksmīgs darbs bez sadarbības partneriem nav iespējams. Tie ir mūsu kopīgie bērni, kopīgie jaunieši, kuriem cenšamies nodrošināt kvalitatīvus, daudzveidīgus pakalpojumus, saturīgu brīvā laika pavadīšanu.

6.PASĀKUMI DAŽĀDA VECUMA GRUPĀM. VEIKSMĪGĀKĀS LASĪŠANAS VEICINĀŠANAS AKTIVITĀTES

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem pasākumu organizēšanā jaunas darba formas **Balvu centrālajā bibliotēkā** netika ieviestas. Gribas atzīmēt tādus pasākumus, kas nenoliedzami ir vajadzīgi, ko piedāvājam saviem apmeklētājiem, tās ir

„Sarunas par grāmatām” jeb jauno grāmatu apskati-13 reizes, ko apmeklēja 198 apmeklētāji, tos ļoti pozitīvi vērtē arī skolotāji. Jau iepriekš tiek atlasīta jaunākā literatūra atbilstoši apmeklētāju vecumam un attiecīgi izteikts piedāvājums dažādām klašu grupām. Novērots, ka bieži pēc šādām tikšanās reizēm ieinteresētie klausītāji nāk uz bibliotēku jau ar konkrētiem pieprasījumiem pēc grāmatām, kas viņus ir ieinteresējušas.

Cenšamies piedāvāt daudzveidīgu literatūras klāstu, bet izteikta interese 2013. gadā bija pēc Kinnija „Grega dienasgrāmatām”, Raselas „Nikijas dienasgrāmatām”, Štefensmeijera „Līzelote un...”, Pīrsa „Lielais Neits”,

Valjamsa „Gangseromīte” un fantāzijas žanra grāmatām.

Grāmatu apskati 2 reizes tika piedāvāti arī kolēģiem Balvu centrālajā bibliotēkā un seminārā reģiona bibliotekāriem.

Klausās pamatskolas 1.klases skolēni.

Arī BAV 6.klases skolēni iesaistās

sarunās

par grāmatām, kas viņus interesē....

Katra mēneša pēdējā ceturtdienā tiek organizētas Jauno grāmatu dienas, kad apmeklētājiem ir iespēja izņemt grāmatas uz mājām. Jauno grāmatu saraksti regulāri tiek ievietoti bibliotēkas mājaslapā.

Jauno grāmatu apskatus saviem lasītājiem piedāvā arī Baltinavas un Vecumu bibliotēkas

Informācijas stundas (15- 249 apmeklētāji) visa gada garumā notika par dažādiem tematiem dažāda vecuma grupām: Drošs internets, Ceļojums uz ziņu literatūras klāstā, informācijas stunda pirmsskolnieku vecākiem par lasīšanas nozīmīgumu un iespējām izmantot bibliotēku, „K.Barons un latvju dainas”, Ziemeļvalstu literatūra mūsu bibliotēkā

Uzziņu literatūras stunda.

Meklējam un atrodam vajadzīgo enciklopēdijās!

Pamatskolas 5. klašu skolēni iepazīst K.Barona atstāto mantojumu un mācās izmantot

datu bāzi www.dainuskapis.lv

Ziemeļvalstu nedēļas ietvaros pirmsskolnieki bibliotēkā klausās , fantazē un iztēlojas

Arī citās reģiona bibliotēkās novembra mēnesī jau kā tradīcija ir kļuvis Ziemeļvalstu nedēļas pasākums. **Tilžas bibliotēkā** šogad Ziemeļvalstu nedēļai bija veltīti divi pasākumi bērniem

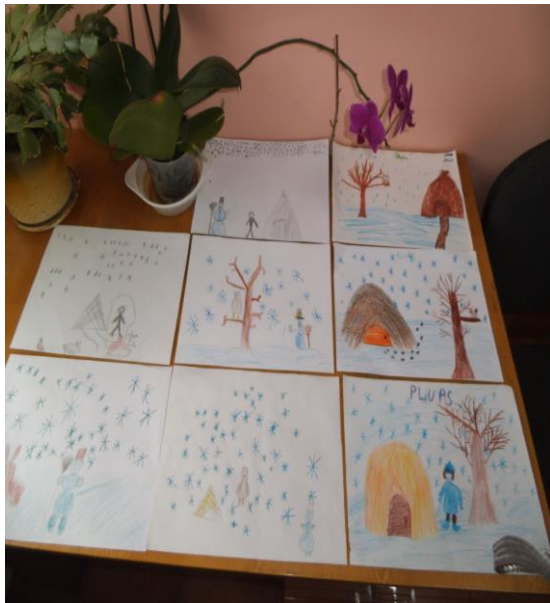
Uz rīta stundas lasījumu ieradās Tilžas pirmskolas iestādes audzēkņi. Tika lasīta Ingas Borgas grāmata „Ziema pie Plupa”. Pēcpusdienā bibliotēku piepildīja bērnu čalas, jo uz kopīgu grāmatu lasīšanu ieradās 1. – 4. klašu skolēni gan no vidusskolas, gan internātpamatskolas. Kopīgi tika lasītas „Ziemas burtu pasakas” Bibliotekāre bija sagatavojusi arī stāstījumu par to, ko ziemas laikā dara dažādi dzīvnieki, kā arī tika spēlētas radošas spēles. Piemēram, bērni ņemot vērā savas dzimšanas dienas sadalījās pa četriem gadalaikiem. Tad, strādājot pa grupām, vajadzēja uz lapas uzzīmēt kaut ko, kas ir raksturīgs tam gadalaikam kādu viņi pārstāv. Pasākuma nobeigumā bērni uzrakstīja dažādas idejas, kā veiksmīgi pārdzīvot ziemu. Daži padomi, ko bērni iesaka citiem: dzert tēju un lasīt grāmatas, zīmēt uz papīra vasaru, cept pīrāgus un piparkūkas, taisīt puķes no papīra, izbaudīt ziemas priekus. Ar pārējām idejām ikviens var iepazīties apmeklējot Tilžas bibliotēku. Tika skatīta arī izstāde „Ziemas tēma literatūrā”, kur vienkopus saliktas grāmatas par ziemu, sniegu un ar to saistītu tematiku.

Pasākums ar Tilžas PII audzēkņiem

Ziemeļvalstu nedēļa.. Pasākums 1. – 4. klašu skolēniem

Arī **Vectilžas** bibliotēkā izveidojusies tradīcija, tiek aicināti Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāles skolēni sanākt kopā, lai lasītu, klausītos, pārrunātu dzirdēto. 1.-4.klases audzēkņi aizrautīgi klausījās par Plupu, Plups ir maziņš „neredzamais”, kurš var sarunāties ar dzīvniekiem. Plups dzīvo tālu, tālu starp augstajiem kalniem. Viņš dzīvo maziņā kūdras mājiņā pie ūdens ko sauc par Zilūdeni. Bibliotēkā bija skatāmi bērnu zīmējumi par Plupu.

Ziemeļvalstu nedēļa Žīguru bibliotēkā un arī Lazdukalna bibliotēkā

Balvu centrālajā bibliotēkā tematiskās erudīcijas spēles (16 reizes- 295 apmeklētāji) tiek piedāvātas klašu kolektīviem un atsevišķām interesentu grupām bibliotēkas apmeklētāju vidū, lai nostiprinātu esošās un iegūtu jaunas zināšanas. Šogad spēles tika noorganizētas par tematiem:

„**Mana pilsēta Balvi**”-par godu pilsētas dzimšanas dienai, kas tiek svinēta februārī. Sagatavota liela Balvu pilsētas karte ar pieturām, metot metamo kauliņu tiek izstaigāta pilsēta, atbildot uz jautājumiem par pilsētas vēsturi, ielām, iestādēm u.c. Balvu iedzīvotājiem svarīgiem jautājumiem.

Uz kādas ielas Balvos atrodas bibliotēka?

Novembrī tika izspēlēta spēle” **Mana Latvija**”, kur 2. klašu skolēni tika aicināti doties ceļojumā pa Latviju, metot kauliņu izstaigāt Latvijas pilsētas, atbildot uz dažādiem jautājumiem par Latvijas vēsturi, ģeogrāfiju, dabu, simboliem u.c. Izrādās, ka skolēniem grūtības sagādāja jautājumi par rakstniekiem, bet pārsvarā visi labi zināja himnu un pat centās to nodziedāt!

**Kur koki aug visstaltākie,
Kur mākoņi visbaltākie?**

Decembrī 3. klašu kolektīvi atsaucās piedāvājumam izspēlēt spēli „**Ziemassvētki, ziemassvētki, sen mēs jūs gaidījām...**”: jautājumi, atbildes, mīklu minēšana, lai pārbaudītu lasītprasmi- ticējumu lasīšanu; ielūkojamies datubāzē www.pasakas.net- pasaku kino par ziemassvētkiem uz lielā ekrāna! Priecēja skolotājas teiktais: paldies, ka jūs mūs aiciniet piedalīties tādās interesantās nodarbībās.

Ziemassvētku spēlē piedalās apmeklētāji- rūķi!

**Ticējums vēsta:
Zaļi Ziemassvētki dara baltas Lieldienas.
Vai tā būs?**

Apmeklētājiem, kuri izsaka vēlmi iepazīties ar bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem ir sagatavota spēle „Cirks”, kurā izspēlējot visiem pazīstamo spēli cirks, jāatbild uz jautājumiem pat literatūru, rakstniekiem, Latviju utt.

Tilžas internātskolas bērnu žūrijas eksperti
spēlē un atbild uz jautājumiem ...

Kur Sprīdītis atrada Laimes zemi?

Piedāvājums piedalīties dažādās erudīcijas spēlēs liecina par to, ka šī darba forma ir tikai jāpilnveido, jo tā patīk dalībniekiem, viņi var ņemt aktīvu līdzdalību, tajā pašā laikā kaut ko uzzinot no jauna un pilnveidojot esošās zināšanas par kādu konkrētu tēmu.

Balvu centrālajā bibliotēkā, Bērzkalnes ,Baltinavas, Upītes un Žīguru bibliotēkās notika lasīšanas stundas

Kopā ar mazajiem lasītājiem Žīguru bibliotēkas bibliotekāre lasīja no J. Hašeka grāmatas “Krietnais kareivis Šveiks pirms kara un citi jocīgi stāstiņi” stāsta fragmentus par to kā Šveiks stājas pretī Itālijai un gādā mises vīnu un kā pēc tam ārsti atbrīvo Šveiku no armijas. Bērniem ļoti iepatikās jautri stāstiņi un viņi ar smaidu uz lupām klausījās kā bibliotēkas vadītāja lasīja. Pēc tam sekoja pārrunas par dzirdēto. Nedēļu vēlāk nu jau ar pusaudžu vecuma lasītājiem mēs lasījām no J. Hašeka grāmatas “Krietnais kareivis Šveiks pirms kara un citi jocīgi stāstiņi” stāsta fragmentu “Varonis” /iemīlējies notikums/. Pusaudži klausījās, bet viņiem nebija tik interesanti kā bērniem. Pavasarī pusaudžiem lielāko daļu brīvā laika gribas pavadīt ārā. Bibliotēkas vadītāja secināja, ka lasīšanas stundas jārīko rudenī un ziemā, kad skolēni vairāk laika pavada bibliotēkā.

Upītes bibliotēkā jautra izvērtās lasīšanas veicināšanas pasākuma visas 5 daļas „Kopā jautrāk!”, kad visi dalībnieki pēc kārtas lasīja fragmentu no Kinnija Dž. grāmatas ”Grega dienasgrāmata”

Daudzās bibliotēkās joprojām tiek organizēti **zīmējumu konkursi** un veidotas **zīmējumu izstādes**, atspoguļojot dažādas aktuālas norises.

Upītes bibliotēkā izstāde „Krāsaini sapņi”-starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai veltīta Upītes un Briežuciema pamatskolas skolēnu zīmējumu izstāde- 27zīmējumi un 2 aplikācijas; kā arī izstāde „Muns dvors muna muiža”. Upītes un Briežuciema pamatskolas, Rekavas vidusskolas. skolēnu radošo darbu un zīmējumu izstāde -26 zīmējumi.,8 radošie darbi

Kupravas bibliotēkā notika konkurss bērniem, Latvijas nedēļai par godu „Uzzīmē Latviju”, Rekavas bibliotēkā apmeklētājiem tika piedāvāta iespēja piedalīties zīmējumu izstādē „Mans Lieldienu zaķis” un maijā mazie mākslinieki savus talantus varēja parādīt zīmējumu konkursā „Pavasara košumā”.

Krišjāņu bibliotēkā tika noorganizēts **zīmējumu konkurss** „Mans mīļākais grāmatas varonis”. Bērni un arī jaunieši zīmēja par Bērnu un jauniešu žūrijas grāmatu varoņiem, tādejādi parādot arī kura no grāmatiņām patika vislabāk.

Dinijai vislabāk patika Klapatu Penija

Briežuciema bibliotēkā izdevās bērnu zīmējumu izstāde „Ziedonis ziedonī ...” veltīta Imanta Ziedoņa piemiņai

Vecilības bibliotēkā bērnu zīmējumu izstāde: „Mana mīļā māmulīņa”.

Baltinavas novada bibliotēkā gada garumā bija apskatāmi bērnu zīmējumi un radošie darbiņi: „Es lasu un zīmēju dzejoļi”- Mākslas skolas skolēni zīmēja ilustrācijas Ineses Zanderes dzejoļiem, kas bija kā tradīcijas turpinājums dzejas dienu ietvarā kāda autora dzejoļus ilustrēt „Zīmē, līmē, veido” – pastāvīgi bibliotēkā tiek izlikta mākslas skolas audzēkņu darbu izstādes, dažas no tām- ”Vizuāli plastiskā māksla”, „Aglonas bazilika”, „Katram savs Lāčplēsis” u.c. Zīmējumu izstādes labprāt nāk un apskatās pieaugušie lasītāji, bērnu vecāki, kā arī pašiem zīmējumu autoriem ir interesanti tos apskatīt.

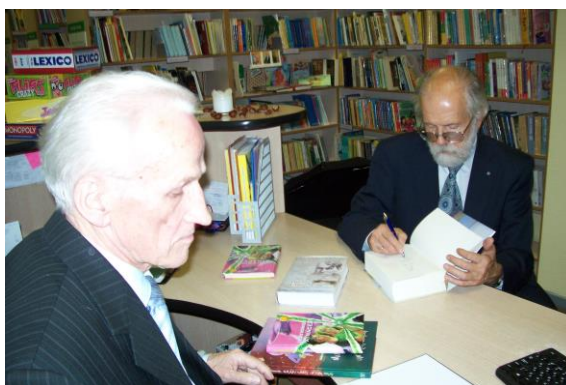
Skujetnieku bibliotēkā zīmējumu izstāde „Krāšosim, māsiņas, raibas oliņas ”Visa nedēļa līdz Lieldienām tika pavadīta svētku noskaņā, kārtojot bērnu atnestos darbus un dodot iespēju tiem bērniem, kam mājās nav materiālu, rotājumus un zīmējumus gatavot uz vietas bibliotēkā. Pateicoties šim pasākumam, bibliotēka tika ietērpta skaistā Lieldienu svētku rotā.

Tikšanās ar rakstniekiem

Jau trešo gadu pēc kārtas Grāmatu svētku ietvaros, kas notiek, Balvu centrālajai bibliotēkai sadarbojoties ar Zvaigzni ABC ,mūsu lasītājiem pastāv brīnišķīga iespēja klātienē tikties ar grāmatu autoriem. 2013. gadā 40 mazie lasītāji tikās un sarunājās ar **Māru Jakubovsku**, bija izlasījuši un iepazinuši rakstnieces sirsnīgo grāmatu par kaķiem „Reno un Java”

40 jaunāko klašu skolēni sarunājās un uzdeva jautājumus **Valdim Rūmniekam**, bet **Andrejs Migla** ciemojās Balvu valsts ģimnāzijā

KKF atbalstītā projekta ietvaros decembrī 50 jaunāko klašu apmeklētājiem ļoti sirsnīga izvērtās tikšanās ar visiem pazīstamo un iemīļoto bērnu rakstnieci **Inesi Zanderi**.

Vislielākais paldies jāsaika Balvu pamatskolas bibliotekārei Rudītei Bukšai un klašu audzinātājiem par ieinteresētību, atsaucību un izpratni, cik tas ir nozīmīgi un svarīgi bērniem: kaut ko uzzināt, redzēt., saprast, kas ir kaut kas vairāk nekā obligātā skolas programma

Grāmatu svētku ietvaros arī citu reģiona bibliotēku apmeklētājiem radās šī iespēja tikt ar grāmatu autoriem. **Tilžas bibliotēkā** viesojās **Linda Nemiera** un **Anna Rancāne**:

Grāmatu svētku pasākumi Tilžā tika apmeklēti ar atsaucību. Uz abiem pasākumiem ieradās apmēram 100 cilvēki. Lielāko apmeklētāju daļu sastādīja gan vidusskolas, gan internātpamatskolas skolēni un skolotāji.

Tikšanās laikā ar Annu Rancāni apmeklētāji uzdeva dažādus jautājumus un lūdza nolasīt savu dzeju. Dzejniece stāstīja arī par grāmatas „Divpadsmit Latgales loki kopā ar Annu Rancāni” tapšanu. Pasākuma beigās, dzejniece atzinās, ka jutusies ļoti labi, jo sajutusi labu kontaktu ar klausītājiem.

Tikšanās ar rakstnieci Līngu Nemieru pulcināja ap 60 apmeklētāju. Lielu interesi izrādīja tieši jaunieši, kuriem aizraujošas šķiet rakstnieces grāmatas. Rakstniece stāstīja par grāmatu rakstīšanu, par to, kā notiek process līdz grāmata nonāk pie lasītāja. Apmeklētāji aktīvi uzdeva dažādus jautājumus un tikšanās notika jaukā gaisotnē.

Prieks par to, ka arī Tilžas lasītājiem tika dota iespēja apmeklēt rakstniekus, pie tam divus uzreiz, klātienē.

Rugāju novada bibliotēkas lasītāji varēja tikties ar rakstniekiem **Daci Judinu** un **Aivaru Kļavi**. Bija jūtams, ka Dacei Judinai Rugājos patika, jo pasākuma laikā jutās omulīgi. Interese par rakstnieci bija liela, apmeklētāju bija daudz. Bija atnākuši gan bērni, gan pieaugušie. Apmeklētājiem bija daudz jautājumu, uz kuriem rakstniece atbildēja ar lielu pienākuma apziņu. Visaktīvākie bija vidusskolēni, viņi izcēlās ar asāku prātu un brīvāku domu lidojumu un interesantākajiem jautājumiem.. Visi piedalījās detektīvmīklu konkursā. Rugāju bibliotēkā lasītāji tagad varēs izņemt grāmatu ar Daces Judinas autogrāfu.

Atsaucoties **Vecumu bibliotēkas** bibliotekāres Aijas aicinājumam uz tikšanas ar grāmatu autoriem Balvos devās arī bibliotēkas lasītāji- Mežvidu pamatskolas skolēni .Bibliotekāre lūdza atsaukties tikai tos skolēnus, kuri patiesi grib tikties ar grāmatu autoriem un interesantām personībām. Tā 18. oktobrī uz Grāmatu svētkiem Balvos devās 4 meitenes un latviešu valodas un literatūras skolotāja. Viņas un citi interesenti tikās ar literātu Valdi Rūmnieku, fantāzijas un fantastikas grāmatu autori Lindu Nemieru no Rīgas.

Aprīļa beigās jau 4. gadu pēc kārtas **Balvu centrālajā bibliotēkā** bibliotēku nedēļu noslēdza bibliotēku nakts - šogad Blaumaniskā stilā „No nedarbiem pie darbiem”, kur centrā bija Blaumanis un viņa darbi. Visvairāk darbošanos sev atrast varēja, un to arī darīja ,bērni un pusaudži visdažādākajās darbnīcās: puzzle likšana, „joku šovs”, zīmēšana, veidošana, informācijas meklēšana datubāzēs, spēles, atrakcijas, orientēšanās”: viss, ko sirds kāro!

Pirmos bibliotēku nakts apmeklētājus pie durvīm sagaida „velniņi”, kas iznākuši no Blaumaņa pasakas.

Lieli un mazi apmeklētāji varēja izspēlēt „Cirku kopā ar Blaumani un velniņiem”

Paši mazākie varēja likt puzzles no „Velniņu” ilustrācijām

Izmantojam datubāzes!

Top plastikas „velniņi”

**Joki un anekdotes
nebija Blaumanim sveši**

Sveču liešana rit pilnā sparā!

Orientēšanās sacensību noslēgums

Atraktivitātes un spēles patīk visiem!

Lai piesaistītu bērnu uzmanību bibliotēkai visās reģiona bibliotēkās, kuru apkārtnē ir skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, tiek organizētas bibliotēkas izziņas

ekskursijas. **Balvu centrālajā bibliotēkā** izzināšanas ekskursijas – 7 reizes -120 apmeklētāji

Bibliotēku nedēļas laikā- aprīļa beigās uz bibliotēku aicinām 1. klašu kolektīvus, lai iepazīstinātu ar bibliotēku, kā vietu, kur viņi var pavadīt savu brīvo laiku lasot, mācoties, spēlējoties, skatoties filmiņas, kopā tiek iepazītas bibliotēkas telpas un noteikumi, apmeklētāji iesaistīti izzinošās spēlēs un nodarbībās. Visbiežāk pēc šādām ekskursijām ir jaunu lasītāju pieplūdums.

Iepazīstam bibliotēkas telpas!

Arī **Tilžas bibliotēkā** tā jau ir kā katra gada tradīcija, kad uz bibliotēku tiek aicināti Tilžas pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi uz pasākumu "Cīemos bibliotēkā!". Lielākai daļai bērnu tā patiešām ir pirmā reizi, kad viņi atnāk uz bibliotēku. Šajā tikšanās reizē parasti tiek stāstīts par bibliotēku, par piedāvājumu tieši bērniem, par to, kā var kļūt par bibliotēkas lasītāju un, protams, arī grāmatu apskatīšana.

Dažādas radošās darbnīcas bibliotēkā tiek veidotas ar mērķi parādīt, ka bibliotēka ir vieta, kur var saturīgi, interesanti pavadīt brīvo laiku

Balvu centrālajā bibliotēkā 7 **radošās darbnīcas** tika noorganizētas, lai piedāvātu bērniem lietderīgi pavadīt brīvo laiku bibliotēkā skolēnu brīvdienās un pakārtoti arī gadskārtu svētkiem Lieldienām un Ziemassvētkiem.

Darbojamies

Arī rezultāts neizpaliek!

Jau otro gadu pēc kārtas **Balvu centrālā bibliotēka** ņēma dalību nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas pasākumā **„Satiec savu meistariņu!”** Vienlaikus bibliotēkas bērnu lasītavā darbojās 3 radošās darbnīcas. Meistariņi-jaunieši-bibliotēkas apmeklētāji Alise Romāne, Lauma Silauniece, Līva Supe savā pieredzē dalījās ar 15 interesentiem, rādīja savus izgatavotos darbus un rosināja izgatavot katram dalībniekam – kreppapīra puķes, auskarus, flīša piespraužamos dzīvnieciņus. Katrs izvēlējās darba gaitai nepieciešamos materiālus un vērīgi klausījās, ko stāsta un rāda meistariņš. Ieguvumi no šī pasākuma: lietderīgi pavadīts laiks, iegūtas jaunas prasmes, prieks par paveikto, izskan bibliotēkas vārds: bibliotēka vieta, kur var

interesanti pavadīt brīvo laiku.

Krišjāņu bibliotēkā radošajā darbnīcā bērni gatavoja maskas masku ballei skolā. Piedalījās 4 bērni, bet pasākums izdevās jauks un bērni iemācījās no vienkāršām lietām izgatavot kaut ko neredzētu.

Masku ballē-Alīna redzama avīžu vistiņas maskā, kas tapa radošajā darbnīcā

Martā bērni aktīvi iesaistījās radošajā darbnīcā „Savādais Lieldienu zaķis”, kur īpaši izcēlās ar radošumu un idejām.

1.un4.klases skolēni ar saviem darbiņiem

Rekavas bibliotēkā , gatavojoties Lieldienām tika noorganizēta **meistardarbnīca** „Lieldienu zaķa izgatavošana”. Atsaucība bija tik liela, ka pietrūka iepriekš sagatavotā pamatmateriāla zaķa izgatavošanai, tāpēc pavasara gaidās tika veidoti arī ziedi no

papīra.

Žīguru bibliotēkā meistardarbnīca bērniem “Ziemassvētku noskaņās”

Kopā ar bērniem veidojām rotājumus bibliotēkai. Mazākie bērni rotājumus taisīja no salvetēm, veidojot tādas kā sniega bumbas balti – lillā krāsā. Pēc tam bibliotēkas vadītāja tās bumbas piestiprināja pie apgaismojuma lampām lasītavā. Lielākie bērni taisīja arī sniega bumbas, bet tikai nedaudz sarežģītākā veidā.

Bērnu vecumā no 5 – 15 gadiem meistardarbnīcā piedalījās 11 bērni .

Tuvojoties vasaras saulgriežiem, Žīguru jauniešu iniciatīvu centrs un Žīguru bibliotēka aicināja piedalīties meistardarbnīcās „Skaistākais Līgo vainags”. Plkst. 13.00, kad bija sanākušas visas 15 dalībnieces, mūs pārsteidza neliels lietutiņš. Bet, kā jau īsti Jāņu bērni, mēs no lietus nenobijāmies un sākām pīt vainagus skaistu Vainagos tika ievītas visdažādākās Jāņu zāles – pīpenes, rudzupuķes, pēterpogas, sarkanais un baltais āboliņš, madaras, asinszāles, zvaniņi, dažādas smilgas un ozolu zari. Katram sanāca brīnišķīgs vainadziņš. Nopinušas skaistos vainagus, cienājāmies ar sarūpēto Jāņu sieru, speķa raušiem un kvasa dzērienu.

Māmiņu dienai veltīta radošā darbnīca- bija iespēja piedalīties radošā darbnīcā un sagatavot pārsteiguma dāvanu mīļajai māmiņai. To iespēju izmantoja vienpadsmit dažāda vecuma bērni. Pašai jaunākajai dalībniecei bija pieci gadi un vecākajai 14 gadi. Bibliotēkā valdīja jauka un maiga atmosfēra. Bērni no stikla pudelēm taisīja puķu vāzes, tās apgleznoja. Galā rezultātā sanāca 12 dažādas skaisti apgleznotas vāzes. Katram bērnam bija prieks par sagatavoto dāvanu savai māmiņai.

Upītes bibliotēkā pasākuma „Mēs esam tie, kas izrota šo dienu, šo vietu, šo dzīvi ietvaros darbojās meistardarbnīcas. Gatavojām maskas Viļakas novada eglītes iededzināšanas pasākumam maskas.(gailis, vista, 2nāves, stārķis, suns, 2lāči, 2kazas, vilks, 2 čigānietes, ragana, zirgs un čigāns)

Novembrī **Rugāju bibliotēkā** skolēni piedalījās radošajā darbnīcā „Mana gaismiņa Latvijai”, kurā gatavoja lukturīšus. Bērni uz stikla burciņām zīmēja ar trafareti, domāja paši savu rakstu vai zīmējumu, ar karstās līmes palīdzību līmēja pērlītes un stikla akmentiņus, mākslīgos ziediņus. No alumīnija stieples tika pagatavoti rokturi lukturīšiem.

Lukturīši sanāca ļoti krāšņi. 11. novembra pēcpusdienā tos visus varēja apskatīt ārā, pie bibliotēkas, kur tie, ar aizdegtām svecītēm bija sakārtoti uz akmens pamatiem. Lukturīši dega ilgi un priecēja katru garāmgājēju vai braucēju.

Lasīšanas veicināšanas programmā **Bērnu-jauniešu –vecāku žūrija** darbojās 16 publiskās bibliotēkas un 3 skolu bibliotēkas. Tas joprojām ir veids, kā iepazīt jaunāko literatūru, iesaistīt bērnus lasīšanā, papildināt bibliotēkas fondus.

Lasīšanas eksperti dažādās aktivitātēs Balvu centrālajā bibliotēkā

Dzejas stundas un ar dzeju saistīti pasākumi aktīvi norisinājās **Žīguru bibliotēkā**

“**Dzejas dienu ieskaņas Žīguru pamatskolā**” Septembris Latvijā ir Dzejas dienu mēnesis. 11. septembrī, tieši Raiņa dzimšanas dienā, Pēcpusdienā visus gaidīja kāds pārsteigums, par ko bija parūpējusies Žīguru bibliotēkas vadītāja Anastasija Plačinda.

Viņa klātesošos vispirms iepazīstināja ar jauno dzejoļu krājumu „Dvēseles aka”, bet pēc tam – ar jaunāko šī krājuma dzejnieku, Viļakas Valsts ģimnāzijas skolnieku Normundu Orlovu, kurš labprāt bija atsaucies Anastasijas aicinājumam apciemot Žīgurus. Īpašu šo dienu padarīja tas, ka tikšanās norisinājās netradicionālā, nepiespiestā vidē - pie Žīgu pamatskolas skolēnu izveidotajiem ziedu paklājiem. Normunds aizrāva ikvienu klausītāju ar saviem dvēseliski brīvajiem, labo domu raisošajiem dzejoļiem un melodiski piesātinātajām, tik dzīvajām dziesmām. Pasākuma noslēgumā, atbildot uz latviešu valodas un literatūras skolotājas Sanitas Orlovskas jautājumu „Ko tu ieteiktu tiem bērniem, kas jau raksta dzeju, bet baidās to kādam atklāt”, Normunds atbildēja, ka katram cilvēkam šajā dzīvē ir savs ceļš ejams: kāds sporto, kāds dzied, bet vēl kāds raksta dzeju, kura piepilda dvēseli. Viņš aicināja nebaidīties, uzdrīkstēties, un tad viss izdosies!

Dzejas rīta stunda PII “Lācītis” audzēkņiem “Es un mani draugi”

Žīguru bibliotēkas vadītāja Anastasija Plačinda sagatavojusi pārsteigumu arī pašiem mazākajiem žīguriem – pirmsskolas izglītības iestādes “Lācītis” audzēkņiem. No paša rīta plkst. 9:30 bibliotēkā kļuva bērnišķīgi un jauki, tāpēc ka ciemos bija ieradusies mazie bibliotēkas apmeklētāji. Viņi uzvedās tik skaļi, ka pamodināja Burtu meiteni un viņas draugus burtus. Izrādās, ka burti ir bērnu draugi, jo tāpat kā “Rūķīšu” grupas audzēkņi, arī viņi jau apgūst jaunas prasmes un daži no tiem pat prot lasīt. Burtu meitene lasīja viesiem I. Zanderes dzejoļus par burtiem, kā arī mazajiem apmeklētājiem uzdeva dažādus āķīgus jautājumus. Izrādās, ka PII “Lācītis” mācās ļoti gudri bērni, kas zina burtus un prot izdomāt attiecīgajam burtiņam vārdus. Bērni ļoti uzmanīgi ieklausījās dzejolišos un aktīvi piedalījās sarunās ar Burtu meiteni. Atvadoties, Burtu meitene katru mazo apmeklētāju pacienāja ar konfektīti un rudens ražas sārtaidziem - āboliem.

Muzikāli literārs pasākums “Raina un Aspazijas ceļojums 21. gadsimtā”

Žiguros.

Pēc tik piesātinātas 11.septembra dienas gribējās vēl kādu malku mākslas, lai šī gada Dzejas dienas būtu izdevušās un paliktu atmiņā vēl ilgi, tāpēc Žīguru pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja Sanita Orlovskā sadarbojoties ar Žīguru bibliotēkas vadītāju Anastasiju Plačindu un portālu <http://dzejasdienas.lv/2013/>, kā arī balstoties uz šī gada Dzejas dienu moto „Dzeja – brīva, nevis bluķī iekalta”, nolēma „aicināt ciemos” Raini un Aspaziju, jo kāpēc gan reizi gadā arī Rainis nevarētu atļauties nokāpt no sava cēlā akmeņu bluķa Esplanādē, lai uz velosipēda apbraukātu kolorītākos Latvijas kultūras dzīves tempļus un saskandinātu ar visiem sanākušajiem viesiem uz sava gara veselību. Varbūt kādu Dzejas dienu rīkotāju spēles ar Raini vai citiem dižgariem aizkaitinās, taču pienācis laiks rīkot tādas Dzejas dienas, kurās laikmetīgais labi satiek ar klasiskām vērtībām. Lai šo ideju īstenotu, tika uzrunāti divi 8.klases skolēni – Ieva Jurjāne un Artūrs Meijers, kas piekrita kaut uz īsu brīdi kļūt par dzejas dižgariem Raini un Aspaziju un doties nelielā ceļojumā pa 21.gadsimta līkločiem. Pirms pasākuma norises ikviens Žīguru pamatskolas skolēns, skolotājs un tehniskais darbinieks, un jebkurš interesents ar sev tuviem dzejas un prozas darbiem tika aicināts iesaistīties pasākuma tapšanā. Ilgi gaidītā diena ir klāt! 13.septembra rīts Žīguros ir manāma satraukuma pilns, jo mazie skolnieciņi mājās ir paziņojuši: “Pie mums šodien ciemos brauc Rainis un Aspazija!” Rīta stundā bērni vēl izskrien apskatīties pie skolas izveidotos savus ziedu paklājus, vai tie ir savā vietā. Diena atkal solās būt interesanta!

Pa to laiku savam iznācienam pošas Rainis un Aspazija, pielaikojot krāšņākos tērpus no saviem dzejoļu krājumiem. Pēcpusdienā skolas priekšā vērojama rosība, jo ieradusies gan daži bijušie skolas absolventi, gan bērnu vecāki, lai klātienē vērotu muzikāli literāru pasākumu “Raina un Aspazijas ceļojums 21.gadsimtā”. Atskanot visiem tik pazīstamajai mūzikai “Zelta sietiņš”, skolai tuvojoties uz sava velosipēda pamanām Raini, bet Aspazija viņam dodas pretī pa vēl tik rudenīgi zaļo pļavu. Ar abpusēji vārdiski siltu dialogu abi viesi aiziet apsēsties uz kāda mākoņa maliņas virs Žīguru skolas, lai ne tikai vērotu, bet arī ieklausītos klātesošo teiktajā caur dzejas un prozas rindām. Prieks bija vērot skolēnu ieinteresētās acis, klausīties viņu darbos un baudīt rudenīgi ļoti silto dienu. Rainis un Aspazija bija parūpējušies par to, lai izcelts un novērtēts tiktu ikviens dalībnieks: 1.-4.klases skolēnus pavadīja “Zelta sietiņš” melodija, 5.-9.klašu skolēnus – “Mākonītis un Mākonīte”, bet pieaugušos - “Saule un

Mēness”. Bērnos lielu izbrīnu radīja tas, ka daudzi skolotāji bija sagatavojuši sev
tuvus dzejas un prozas darbus un nebaidījās tos nolasīt citiem.

Pasākuma noslēgumā Aspazija uzsvēra:

„Kad iešu es – negribu aiziet tā,

Aiziet neziņā,

Es gribu palikt jums atmiņā.

Savu saturu gribu vēl citos liet,

Savu laiku es gribu pie zvaigznēm siet,

Savu sauli pār visiem kā vēdekli plest

Un aizejot varvīksnu pakaļ mest.”

Rainis uz sava velosipēda devās apmeklēt citus Dzejas dienu pasākumus, lai pēc tam,
turot azotē ap sevi jau Esplanādē salasītās puķes, atgrieztos uz akmens bluķa.
Aspazija būs viņa mūžīgā mūza, kas ik pa brītiņam aicinās viņu kopīgi baudīt dzejas
burvīgumu.

To, ka dzeja dzīvo ne tikai dziesmās, grāmatās, ziedu paklājos, bet ikvienā no mums,
skolēni, skolotāji, tehniskie darbinieki un viesi parādīja, radot savu dzejas burvīgumu
- vienīgo un neatkārtojamo. Paldies par to!

Vectilžas bibliotēkā par godu Ojāra Vācieša – 80 dzimšanas dienai audzēkņi skaitīja
viņa dzeju.

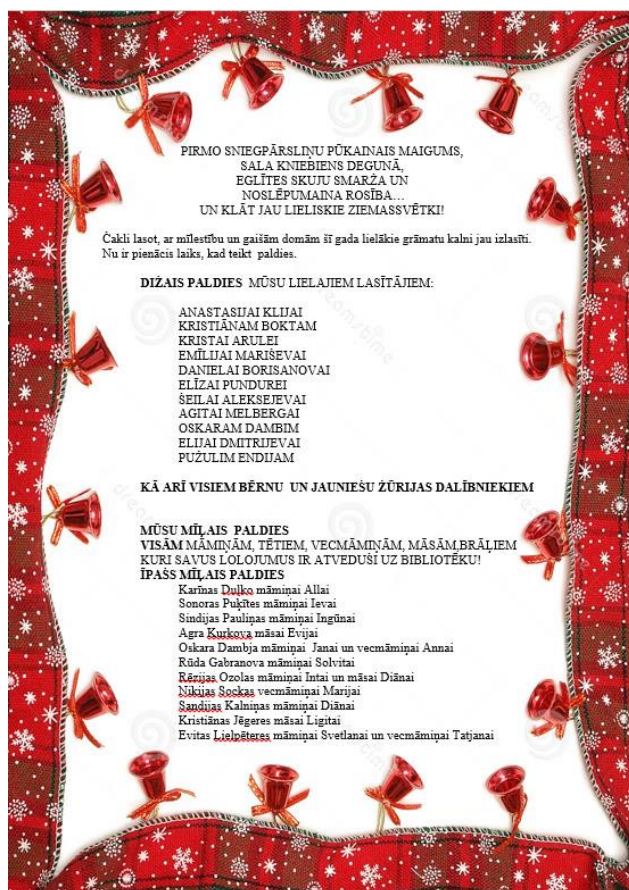

M. Jermacāne dzejolis „Sapnis”

J. Avotiņš dzejolis „Ceļš”

Balvu centrālajā bibliotēkā, lai veicinātu lasīšanu mazo lasītāju vidū „jau trešo gadu mazākie un aktīvākie lasītāji saņem vēstuli un konfektes no” Ziemassvētku vecīša”, kurā vecītim īpašs prieks ir par to, ka bērni lasa. Īpašs paldies bija 40 lielajiem grāmatu lasītājiem. Arī bibliotēkas telpās redzamā vietā bija paldies vārdi visiem čaklajiem bērnu literatūras nodaļas lasītājiem un arī viņu vecākiem, to varēja izlasīt arī bibliotēkas un pilsētas domes mājaslapās, bet bibliotēkas mājaslapā tika izveidota arī jauna sadaļa Mūsu lepnums- lasītāji- 2013. Pēc „Alises” datiem un bibliotekāru izvērtējuma tika apzināti 2013. gada labākie, čaklākie bibliotēkas apmeklētāji no pašiem mazākajiem līdz pat 12. klasei. Domājams, ka šo sadaļu 2014. gadā varēs papildināt.

7.BIBLIOTĒKAS DARBINIEKU TĀLĀKIZGLĪTĪBAS VAJADZĪBAS SPECIALIZĀCIJĀ,BLC INICIĒTO UN CITU KONFERENČU UN SEMINĀRU VĒRTĒJUMS

7.Bibliotēkas darbinieku tālākizglītība.

N .p .k.	Norises vieta, laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Dalībnieki
1.	Spīķeru koncertzālē, Maskavas ielā 4/1, Rīgā, 10.05.	Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome, LNB	Konference” Iztēles spēks: spilgtākie tēli bērnu literatūrā „	Ligita Pušpure Balvu CB
<u>Secinājumi:</u> ļoti vērtīgi bija uzzināt speciālistu viedokli par 2012. gada bērnu literatūru, kas pēc tam noderēja arī ikdienas darbā ,organizējot pasākumus par grāmatām; iespēja satikties ar bibliotekāriem, kas strādā ar bērniem citās Latvijas bibliotēkās, dalīties pieredzē.				

2.	LNB, Tērbatas iela 75 02.05.	LNB	Izstāžu darbs bibliotēkā	Evita Arule Balvu CB
<u>Secinājumi:</u> kursu saturs vairāk bija vērsts uz lielo izstāžu organizēšanu, nebija atbildes par darbu ar mazajām izstādēm, ko organizējam lasītavās un abonementos.				
3.	Ziemeļu Ministru padomes birojā, Marijas ielā 13/3, Rīgā, 04.10.	Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā	Informatīva tikšanās par Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļu	Inese Supe Balvu CB Vija Circāne Viļakas novada bibliotēka
<u>Secinājumi:</u> Ziemeļu Ministru padomes biroja organizētās tikšanās vienmēr ir pārdomātas un interesantas, rada vēlmi piedalīties Ziemeļvalstu nedēļas aktivitātēs. Šogad interesanta bija tikšanās ar dzejnieku G. Godiņu un kultūras centra „Ziemeļblāzma” apmeklējums.				
4.	Balvi, 2013.gada oktobris- septembris	Balvu CB	Lektorijs „Latgales latviešiem svarīgo kultūras lauku skaidrojums Rēzeknes augstskolas jaunākajos pētījumos”	Ligita Pušpure Evita Arule Balvu CB un citu bibliotēku darbinieki
<u>Secinājumi:</u> ļoti zinoši Rēzeknes augstskolas pasniedzēji(A. Juško- Štekele, I.Šuplinska., S.Ežmale, S. Lazdiņa, I.Gusāns) , kas ar patiesu interesi un aizrautību katrs stāstīja par savu tematu.				
5.	12.06.	Balvu CB	Kultūrvēsturiskās studijas uz Salaspils novada bibliotēkām	Visi reģiona bibliotēku bibliotekāri
<u>Secinājumi:</u> iespēja pabūt visiem kopā, gūt pieredzi, salīdzināt, novērtēt, apvienojot interesanto ar lietderīgo un vajadzīgo! Salaspils bibliotēka varētu būt paraugs , kādai jābūt mūsdienīgai bibliotēkai. Tādas kultūrvēsturiskās studijas ir vajadzīgas un noderīgas!				

8.PROBLĒMAS BIBLIOTĒKU DARBĀ AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM,TO IESPĒJAMIE RISINĀŠANAS CEĻI

Problēmas darbā ar bērniem visās bibliotēkās ir apmēram vienādas:

Iekšējo kārtības noteikumu neievērošana

- Pusaudžu uzvedības problēmas, kad gribas skaļi, bravūrīgi uzvesties, nereaģēt uz bibliotekāres aizrādījumiem, trokšņot, lauzt bibliotēkas inventāru, piemēslot telpas, aizskart mazākos bērnus. Īpaši tas jūtams interneta lietotāju zēnu vidū.
- Lasītāji- lielie žurnālu un grāmatu parādnieki, kuri nevēlas nokārtot parādus pēc vairākkārtīgiem atgādinājumiem.

Viens no risinājumiem: bērnus vairāk noslogot ar dažādām radošām nodarbēm, bet bibliotekārs nevar mainīt viņu uzvedības un pieklājības normas, kuras tiek ieaudzinātas ģimenē.

Darbā ar bērniem un jauniešiem bibliotekāram ir jābūt radošam, elastīgam, atvērtam un pozitīvam cilvēkam. Jāiegulda liels darbs, lai būtu iespēja radoši darboties, lai bērni savu brīvo laiku pavadītu saprātīgi un mērķtiecīgi. Bieži bibliotekārs pilda arī sociālā darbinieka funkcijas, jo darbā ar bērniem un jauniešiem ir jābūt prasmei uzklausīt, atbalstīt, sniegt palīdzību.

Galvenais bibliotēkas darbinieka darbā nedrīkst aizmirst cilvēcisko faktoru, labvēlīgu un ieinteresētu attieksmi pret katru savu lasītāju, lai kāds arī tas lasītājs nebūtu.

Balvu CB bērnu literatūras nodaļas vadītāja

L. Pušpure

2014. gada 17. februārī

